

उभारणीखालील १२५० टीसीडी क्षमतेच्या सहकारी साखर कारखान्यांना सुधारित प्रकल्प किंमत रुपये ४५.०० कोटी प्रमाणे वाढीव शासकीय भागभांडवल मंजूर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : ससाका-१०१४ / प्र.क्र.५७/३-स
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २३ मार्च, २०१६

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्र. ससाका २६९९/प्र.क्र. १८५/३ स, दि. ४.८.२०००
- २) शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्र. ससाका १०१०/०२ राम/प्र.क्र. ०४/३ स, दि. २७.१०.२०१०.
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: ससाका १०१३/१२-मंत्री/प्र.क्र.१८/३स, दि.३१.५.२०१४
- ४) शासन निर्णय समक्रमांक दिनांक ६.९.२०१४.
- ५) शासन शुध्दीपत्रक समक्रमांक दि.११.९. २०१४.
- ६) शासन निर्णय समक्रमांक दिनांक ३१.०३.२०१५.
- ७) वित्त विभाग परीपत्रक क्र.अर्थसं/२०१५ प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१७/४/२०१५.
- ८) वित्त विभाग परीपत्रक क्र. संकीर्ण/२०१५ प्र.क्र.३४/कोषा.प्रशा.५, दि.२४/७/२०१५.
- ९) वित्त विभाग परीपत्रक क्र.अर्थसं/२०१५ प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.०६.०२.२०१६.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने ऑगस्ट १९९८ मध्ये साखर धोरण शिथील केल्यानंतर या नवीन धोरणानुसार राज्यामध्ये नवीन सहकारी साखर कारखान्याची नोंदणी करण्यासंदर्भात तत्कालीन मंत्री (सहकार) यांच्या अध्यक्षतेखाली साखर उद्योगातील तज्ञ व्यक्तींची एक समिती गठीत करण्यात आली होती. सदर समितीच्या शिफारशीनुसार प्रतिदिन १२५० मे.टन गाळप क्षमतेच्या कारखान्यांची उभारणी करण्याचे धोरण ठरविण्यात आले. नवीन नोंदणी झालेल्या प्रतिदिन १२५० मे.टन गाळप क्षमतेच्या यंत्रसामुग्रीची किंमत राज्य सल्लागार समितीने १४२९.०० लाख एवढे निश्चित केली होती. त्या अनुषंगाने दिनांक ४.८.२००० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रतिदिन १२५० मे.टन गाळप क्षमतेच्या सहकारी साखर कारखान्याची प्रमाणित किंमत २८००.०० लाख इतकी निश्चित करण्यात आली होती. तथापि सिमेंट, स्टील व तदनुषंगिक बाबींच्या दरामध्ये गेल्या १० वर्षात झालेली वाढ विचारात घेऊन दि. ६.८.२०१० रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत १२५० टीसीडी क्षमतेच्या साखर कारखान्याची प्रमाणित किंमत रु.२८.०० कोटीवरून रु.४५.०० कोटी एवढी निश्चित करण्यास मान्यता देण्यात आली. त्यानुषंगाने दिनांक २७ ऑक्टोबर, २०१० रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला.

उभारणीखालील १२५० टीसीडी क्षमतेच्या ७ सहकारी साखर कारखान्यांना प्रमाणित किंमत रु.२८.०० कोटी विचारात घेऊन, देय असलेले शासकीय भागभांडवल यापूर्वी वितरित करण्यात आले आहे. सदर कारखान्यांना सुधारित प्रमाणित किंमत रु.४५.०० कोटी विचारात घेऊन वाढीव शासकीय भागभांडवल मंजूर करण्याबाबत दिनांक ७.५.२०१४ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुषंगाने दिनांक ३१ मे, २०१४ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला. या निर्णयानुसार उभारणीखालील सहकारी साखर कारखान्यांना प्रमाणित किंमत रु.४५.०० कोटी विचारात घेऊन, उर्वरीत वाढीव शासकीय भागभांडवल मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

दिनांक ७.५.२०१४ रोजी घेतलेल्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत उभारणीखालील प्रतिदिन १२५० मे.टन गाळप क्षमतेच्या १) भाऊसाहेब बिराजदार सहकारी साखर कारखाना म.उस्मानाबाद, २) बाणगंगा सहकारी साखर कारखाना म.उस्मानाबाद, ३) टोकाई सहकारी साखर कारखाना म.हिंगोली, ४) छत्रपती सहकारी साखर कारखाना म.बीड, ५) शरद सहकारी साखर कारखाना लि.औरंगाबाद. ६) शिवशक्ती सहकारी साखर कारखाना लि.उस्मानाबाद या विदर्भ/मराठवाडा विभागातील कारखान्यांना १:५ या प्रमाणात व ७) श्री संत कुर्मदास सहकारी साखर कारखाना म. सोलापूर या पश्चिम महाराष्ट्रातील कारखान्यास विशेष बाब म्हणून १:३ ऐवजी १:५ या प्रमाणात त्यांना प्रकल्प उभारणीसाठी आलेल्या प्रत्यक्ष खर्चाच्या अथवा सुधारित प्रकल्प किंमतीनुसार १:५ या प्रमाणात यापैकी जे कमी होईल, त्यानुसार शासकीय भागभांडवल मंजूर करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

०२. दिनांक ३१.०३.२०१५ रोजीच्या शासन निणयान्वये पुढील कारखान्यांना अर्थसहाय देण्यात आलेले आहे. १) भाऊसाहेब बिराजदार सहकारी साखर कारखाना म.उस्मानाबाद, २) बाणगंगा सहकारी साखर कारखाना म.उस्मानाबाद, ३) टोकाई सहकारी साखर कारखाना म.हिंगोली, ४) छत्रपती सहकारी साखर कारखाना म.बीड, ५) श्री संत कुर्मदास सहकारी साखर कारखाना म. सोलापूर. सहकारी साखर कारखान्यांना या योजनेतर्गत कारखान्यांना प्रकल्प किंमतीनुसार देय शासकीय भाग-भांडवलाची रक्कम, यापूर्वी वितरीत करण्यात आलेले शासकीय भागभांडवल, उर्वरीत देय भाग-भांडवल, त्याचप्रमाणे सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात सदर योजनेसाठी उपलब्ध असलेली तरतूद याबाबतचा तपशील खालील तक्त्यात दर्शविण्यात आलेला आहे.

(रु.लाखात)

अक्र	कारखान्याचे नांव	उभा करावयाचे स्व भाग-भांडवल	उभारलेले स्व भाग भांडवल	रु.४५ कोटीनुसार देय होणारी रक्कम	देय रकमेपैकी वितरीत करण्यात आलेली रक्कम	अर्थसंकल्पित तरतूद	उर्वरीत देय रक्कम
१	२	३	४	५	६	७	८
१	संत कुर्मदास स.सा.का.लि., माढा, जि.सोलापूर.	३००.१५	३८०.७०	१४९९.८५	१३८९.८७	५६६.५२	१०९.९८
२	भाऊसाहेब बिराजदार स. सा. कारखाना, जि.उस्मानाबाद.	३००.१५	३०२.६०	१४९९.८५	१३८९.८७		१०९.९८
३	बाणगंगा सहकारी साखर कारखाना , जि.उस्मानाबाद.	३००.१५	३५०.४१	१४९९.८५	१३८९.८७		१०९.९८
४	छत्रपती सहकारी साखर कारखाना , जि.बीड.	३००.१५	३००.१५	१४९४.७४	१३८९.८७		१०४.८७
५	टोकाई सहकारी साखर कारखाना , जि.हिंगोली.	३००.१५	३०४.१०	१४९९.८५	१३८९.८७		१०९.९८
एकूण				७४९४.१४	६९४९.३५		५४४.७९

सदर कारखान्यांना देय असलेल्या उपरोक्त तक्त्यामधील स्तंभ -८ येथे दर्शविण्यात आल्यानुसार शासकीय भागभांडवल खालील अटीच्या अधिन राहून मंजूर करण्यास वित्तीय व प्रशासकिय मान्यता देण्यात येत आहे :-

१) शासकीय भाग-भांडवल यापूर्वी शासनाच्या हमीवर कारखान्यांना राज्य सहकारी बँकेने मंजूर केलेल्या मुदत कर्जाच्या परतफेडीसाठी व इतर बँकांकडून उभारलेल्या कर्जाच्या परतफेडीसाठी थेट बँकेत भरणा करण्याच्या अधीन वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२) ज्या कारखान्यांनी स्वखर्चासाठी वापरलेली रक्कम भरण्याच्या अटीची पूर्तता केली नाही त्यांचेवर साखर आयुक्तांनी तातडीने कडक कारवाई करावी.

०३. या बाबीसाठी सन २०१५-१६ च्या अर्थसंकल्पात

मागणी क्रमांक व्ही-३,

४४२५, सहकारावरील भांडवली खर्च,

सहकारी साखर कारखाने

(०३)पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना

(००)(०३)सहकारी साखर कारखान्यांना भागभांडवली अंशदान (४४२५ ०३०२)

३२ अंशदाने

या लेखाशिर्षाखाली रु. ५,४४,७९,०००/- (रुपये पाच कोटी, चौवेचाळीस लाख, एकोणऐंशी हजार फक्त) एवढी तरतूद उपलब्ध असून वर नमूद केल्यानुसार रु. ५,४४,७९,०००/- (रुपये पाच कोटी, चौवेचाळीस लाख, एकोणऐंशी हजार फक्त) वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दिनांक ०६.०२.२०१६ **योजनेत्तर व योजनांतर्गत भांडवली खर्च वितरणाची मर्यादा १०० टक्के राहील** असे नमूद केलेले आहे. त्यानुसार उपलब्ध तरतूद वितरित करण्यात येऊन, सदर खर्च उपरोक्त लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकावा.

०४. वित्त विभाग परीपत्रक क्र. अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१७/४/२०१५ अन्वये ३२ अंशदाने या बाबीखालील खर्च करण्यास विभागास अधिकार प्राप्त झाले असून, साखर आयुक्ताकडील प्राप्त अहवालानुसार सदर परीपत्रकातील परिच्छेद ७ ते १८ पैकी ७ अ,११,१२,१३,१४,१५,१६,१७,१८ या प्रकरणी लागू नाही. परिच्छेद ७ ब, ७ क,८,९,१० ची या प्रकरणी लागू असलेल्या अटींची तसेच तपासणी सूचीप्रमाणे(अनुक्रमांक ९) सर्व बाबींची सदर प्रकरणी पूर्तता होत आहे.

०५. वित्त विभाग परिपत्रक क्र.संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३४, दिनांक २४ जुलै, २०१५ मधील परिच्छेद ब मधील २ नुसार, वित्त विभाग परीपत्रक क्र.अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१७/४/२०१५ च्या परिशिष्टातील अनु.क्र.१,२,५,६,७,८ मधील बाबी लागू होत नाहीत. सदर योजना ही Regular राज्य योजनांतर्गत योजना असल्याने व अंशदान याखाली शासकिय भागभांडवल वितरण असल्याने नियोजन व वित्त विभागाच्या सहमतीची आवश्यकता नाही.

०६. वित्त विभाग परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३४/कोषा.प्रशा-५, दिनांक २४ जुलै २०१५, मधील परिच्छेद ब मधील ३ नुसार वित्त विभाग परीपत्रक क्र.अर्थसं /२०१५प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१७/४/२०१५ च्या परिशिष्टातील अनु.क्र.३ योजनेच्या स्वरूपात अथवा व्याप्ती मध्ये बदल होत नसल्याने नियोजन व वित्त विभागाच्या सहमतीची आवश्यकता नाही.

०७. वित्त विभाग परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.३४/कोषा.प्रशा.५, दिनांक २४ जुलै, २०१५ मधील परिच्छेद ब मधील ३ नुसार वित्त विभाग परीपत्रक क्र.अर्थसं २०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१७/४/२०१५ च्या परिशिष्टातील अनु.क्र.९ संदर्भातील तपासणी सुचीमधील याप्रकरणी लागू असलेल्या मुद्द्यांची पूर्तता होत आहे.

०८. वित्त विभाग परिपत्रक क्र. संकीर्ण/२०१५ प्र.क्र.३४/कोषा.प्रशा.-५, दिनांक २४ जुलै, २०१५ परिच्छेद अ नुसार याप्रकरणी माहीती खालील प्रमाणे आहे:-

१) **विभागास प्रदान वित्तीय अधिकार :-** वित्त विभाग परिपत्रक क्र.अर्थसं /२०१५प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१७/४/२०१५ अन्वये ३२ अंशदाने या बाबीखालील खर्च करण्यास विभागास अधिकार प्राप्त झाले असून सदर परिपत्रकातील तपासणी सूचीप्रमाणे लागू असलेल्या सर्व बाबींची सदर प्रकरणी पूर्तता होत आहे.

२) **मंजूर निधी :-** " मागणी क्रमांक व्ही-३, ४४२५ सहकारावरील भांडवली खर्च, सहकारी साखर कारखाने (०३) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना (००)(०३) सहकारी साखर कारखान्यांना भागभांडवली अंशदान (४४२५ ०३०२), ३२ अंशदाने" या लेखाशिर्षाखाली सन २०१५-२०१६ या आर्थिक वर्षात रु.५६६.५२ लाख इतका निधी अर्थसंकल्पित असून त्यापैकी काहीही खर्च झालेला नाही.

३) **मागील ३ महिन्यांपूर्वी दिलेल्या अनुदानापैकी ७५ % किंवा अधिक निधी खर्च झाला आहे :-** तीन महिन्यांपूर्वी निधी वितरीत करण्यात आलेला नाही.

४) **ज्या लेखाशिर्षाखाली अनुदान वितरीत करण्यांत येत आहे. त्या लेखाशिर्षांतर्गत १ वर्षांपूर्वीचे संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही :-** या योजनेखाली १वर्ष जुने संक्षिप्त देयक त्याच लेखाशिर्षाखाली प्रलंबित नाही.

५) **स्थानिक स्वराज्य संस्थांना अनुदान देतांना त्यांचेकडून राज्य शासनास येणे नाही किंवा येणे रक्कम समायोजित करण्यांत आली आहे :-** लागू नाही.

६) **वैयक्तिक लाभार्थीचे देयक सादर करतांना यादीसह व शक्यतो आधार क्रमांकासह सादर करावे :-** लागू नाही.

७) **बांधकाम विषयक प्रस्तावांना प्रशासकीय मान्यता देतांना सक्षम अधिकाऱ्याची मान्यता घेतल्याचा उल्लेख आदेशात असावा :-** लागू नाही.

८) **अधिनस्त कार्यालयांना खरेदी करण्यासाठी प्राधिकृत करण्याचा शासन निर्णय निर्गमित करण्यापूर्वी अशा खरेदीसाठी रीतसर प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश काढावेत :-** लागू नाही.

९) **खरेदी विषयक प्रक्रीया अद्ययावत संबंधीत शासन आदेशानुसार करावी व तसा उल्लेख प्रशासकीय मान्यतेत असावा :-** शासनासाठी कोणतीही खरेदी या अंतर्गत करावयाची नाही. साखर कारखाने उभारणीसाठी शासकीय भाग-भांडवलाच्या देय हिस्सा देण्यात येत आहे. कारखान्यांच्या बांधकामास व यंत्र सामुग्री खरेदीबाबत सनियंत्रण समितीची स्थापना करण्यात आली आहे. सदर समित्यांची मान्यता घेऊनच कारखान्याने बांधकाम व यंत्रसामुग्री खरेदी करणे बंधनकारक आहे.

१०) **साहित्य खरेदीची रक्कम पुरवठादाराच्या नावे ECS द्वारे आहरीत करावी :-** कारखान्याच्या खरेदीबाबत खरेदीची रक्कम पुरवठादाराच्या नावे ECS द्वारे अदा करावी अशा सूचना सदर कारखान्यास या आदेशाद्वारे देण्यांत आल्या आहेत.

०९. शासकीय भाग भांडवलापैकी मंजूर करण्यात आलेले रु. ५,४४,७९,०००/- (रुपये पाच कोटी, चौवेचाळीस लाख, एकोणऐंशी हजार फक्त) इतक्या रक्कमेचे आहरण करून संबंधितांना संवितरण करण्याकरिता लेखा अधिकारी, साखर आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून प्राधिकृत करण्यात येत आहे. या शासन निर्णयान्वये मंजूर करण्यात येणारी शासकीय भाग भांडवलाची रक्कम कारखान्यांच्या बँक खाती वर्ग करण्यास संबंधित कारखान्यांची लेखी संमती घेवून त्याबाबत खात्री करूनच वितरीत करण्यात यावी. लेखाधिकारी, साखर आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी जिल्हा कोषागार अधिकारी कार्यालय, पुणे येथून आहरण करून सदर रक्कमेचा धनादेश खालील सहकारी साखर कारखान्याच्या नावे संबंधित बँक खाती भरणा करण्यासाठी त्यांच्यासमोर दर्शविलेल्या रक्कमेप्रमाणे काढण्यात यावा :-

महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्या., खाते -भाऊसाहेब बिराजदार सहकारी साखर कारखाना म., उस्मानाबाद Maharashtra State Co-Operative Bank Ltd., A/C - Bhausahab Birajdar Sahakari Sakhar Karkhana Ltd., Osmanabad	रुपये १,०९,९८,०००/- Rs.1,09,98,000/-
महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्या., खाते -बाणगंगा सहकारी साखर कारखाना म.उस्मानाबाद Maharashtra State Co-Operative Bank Ltd., A/C - Banganga Sahakari Sakhar Karkhana Ltd, Osmanabad	रुपये १,०९,९८,०००/- Rs.1,09,98,000/-
महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्या., खाते -टोकाई सहकारी साखर कारखाना म.हिंगोली Maharashtra State Co-Operative Bank Ltd., A/C - Tokai Sahakari Sakhar Karkhana Ltd, Hingoli.	रुपये १,०९,९८,०००/- Rs.1,09,98,000/-
महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्या., खाते -छत्रपती सहकारी साखर कारखाना म., बीड Maharashtra State Co-Operative Bank Ltd., A/C - Chhatrapati Sahakari Sakhar Karkhana Ltd.,Beed	रुपये १,०४,८७,०००/- Rs.1,04,87,000/-
सोलापूर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि., जि.सोलापूर, खाते - श्री संत कुर्मदास सहकारी साखर कारखाना म.सोलापूर Solapur District Central Co-Op. Bank Ltd.,District Solapur A/C - Shri Sant Kurmadas Sahakari Sakhar Karkhana Ltd.,Solapur	रुपये १,०९,९८,०००/- Rs.1,09,98,000/-
एकूण	रुपये ५,४४,७९,०००/-

१०. वरील कारखान्यांना महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेने प्रकल्प उभारणीसाठी शासन थकहमीवर मध्यम मुदत कर्ज मंजूर केले आहे. या कर्जाची व्याजासह परतफेड कारखान्यांनी वरील प्रमाणे मंजूर करण्यात आलेल्या शासकीय भागभांडवलातून करण्यात यावी. तसेच काही कारखान्यांना इतर बँकांनी/वित्तीय संस्थांनी प्रकल्प उभारणीसाठी तसेच अन्य प्रयोजनासाठी मंजूर केलेले कर्ज व त्यावरील व्याजाची परतफेड सुध्दा मंजूर करण्यात आलेल्या शासकीय भागभांडवलातून करण्यात यावी.

११. कारखान्यांना वरील प्रमाणे मंजूर केलेल्या रक्कमेचा विनियोग कारखाना आवश्यक त्याच बाबीसाठी करीत आहे. तसेच सदर कारखान्यांस शासकीय भाग-भांडवलाची रक्कम वर नमूद केल्यानुसार RTGS द्वारे वितरित करण्याची कार्यवाही व्हावी आणि याबाबतचे नियंत्रण साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी करावे तसेच शासन निर्णय दि.३१ मार्च, २०१५ मधील अटीनुसार ज्या कारखान्यांनी स्वखर्चासाठी वापरलेली रक्कम व्याजासह भरणा केलेली नाही, त्यांचेवर त्वरीत कडक कारवाई करावी आणि ही रक्कम व्याजासह भरणा करून घेवून, त्याबाबतचा अहवाल शासनास वेळोवेळी सादर करण्यात यावा. कारखान्यांना मंजूर रक्कम वितरित करण्यापूर्वी सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट “अ” मधील अटी व शर्ती बंधनकारक असल्याचे संबंधित कारखान्याकडून लिहून घेण्यात यावे आणि या अटी व शर्तीची पूर्तता तातडीने करून घेण्यात यावी.

१२. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दिनांक १७.०४.२०१५ व दिनांक ०६.०२.२०१६ अन्वये विभागास प्राप्त झालेल्या अधिकारान्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

१३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्यांचा संगणक क्रमांक २०१६०३२८१०४००९६३०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(बा. ई. सावंत)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मा.राज्यपाल महोदय यांचे प्रधान सचिव.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
३. सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
४. महालेखापाल-१ महाराष्ट्र मुंबई (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परिक्षा) (प्रत्येकी दोन प्रती)
५. महालेखापाल-२ महाराष्ट्र नागपूर (२ प्रती)
६. प्रधान महालेखाकार Voucher Level Computer Section ,महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
७. प्रधान महालेखाकार (वाणिज्यिक) महाराष्ट्र राज्य,मुंबई.
८. सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, साखर संकुल, कृषि महाविद्यालय आवार, पुणे.
१०. लेखाधिकारी, साखर आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
११. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
१२. प्रादेशिक सहसंचालक (साखर), नांदेड/औरंगाबाद/पुणे.
१३. विशेष लेखा परिक्षक वर्ग-१ सहकारी संस्था, (साखर) उस्मानाबाद/बीड/परभणी/सोलापूर/हिंगोली.
१४. कार्यासन अधिकारी, वित्त विभाग, (व्यय-२/अर्थसंकल्प-१३/अर्थ-३), मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
१५. कार्यासन अधिकारी, (१६-स व १७-स) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. नियोजन विभाग (कार्यासन १४३१) मंत्रालय, मुं बई-४०००३२.
१७. व्यवस्थापकिय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, फोर्ट, मुंबई.
१८. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ, साखर भवन, नरिमन पॉईंट, मुंबई.
१९. कार्यकारी संचालक, भाऊसाहेब बिराजदार सहकारी साखर कारखाना म., उस्मानाबाद
२०. कार्यकारी संचालक, बाणगंगा सहकारी साखर कारखाना म.उस्मानाबाद
२१. कार्यकारी संचालक, टोकाई सहकारी साखर कारखाना म.हिंगोली
२२. कार्यकारी संचालक, छत्रपती सहकारी साखर कारखाना म., बीड
२३. कार्यकारी संचालक, श्री संत कुर्मदास सहकारी साखर कारखाना म.सोलापूर
२४. निवडनस्ती ३ स.

शासन निर्णय क्र. ससाका १०१४/प्र.क्र. ५७/३स, दि. २३मार्च, २०१६.
परिशिष्ट “अ”

सहकारी साखर कारखान्यांना शासकीय भागभांडवल मंजूरीसाठी अटी व शर्ती

- १) संस्था निम्नदर्शित कालावधीमध्ये सहा महिन्यांच्या आंत शासनास ५० टक्के विमोचनीय पसंती भाग देईल.
(अ) कारखान्यांकडून त्यास शासनातर्फे मिळालेल्या भागभांडवलाच्या रक्कमेपोटी शासनास १० वर्षीय “विमोचनीय पसंती भाग” दिले जातील.
(ब) शासनामार्फत मिळालेल्या भागभांडवलाच्या उर्वरित ५० टक्के रक्कमेचे १५ वर्षीय विमोचनीय पसंती भाग दिले जातील.
- २) कारखान्याने शासनास दिलेल्या विमोचनीय पसंती भागाची परतफेड करण्यासाठी लगेचच त्यास निव्वळ नफा मिळण्यापूर्वी भागभांडवल “विमोचनीय राखीव निधी” सुरु करावा आणि साखर आयुक्तांनी काही भाग किमान एकूण शासकीय भागभांडवलाच्या १/१५ इतकी रक्कम दरवर्षी हया फंडात जमा करावी.
- ३) उपरोक्त अट क्र.(२) मध्ये नमूद केलेल्या भागभांडवल विमोचन राखीव निधीच्या जागी कारखान्यांच्या पोट नियमात जर अशी तरतूद केली असेल तर त्या नुसारचे अधिकारात सभासदांकडून ठेवी (बिनपरतीच्या) स्वीकारून शासनाचे भागभांडवलाचे विमोचनासाठी वेगळा निधी उभारण्याचा विकल्प कारखान्यास राहिल. कारखान्याच्या ज्या संबंधित पोट नियमात अशी स्पष्ट तरतूद असली पाहिजे कि, ठेव म्हणून ठेवलेली रक्कम रोखीत परतफेड केली जाणार नाही. परंतु, शासकीय भागभांडवलाचे विमोचनाची विनिर्दिष्ट मुदत पूर्ण झाल्यानंतर प्रत्येक उत्पादक भागधारकांच्या खात्यावर असलेल्या रक्कमेच्या मुल्याचा भाग मिळण्यास तो पात्र राहिल.
- ४) “ भागभांडवली विमोचन निधी” आणि वर अट क्रमांक (३) मध्ये नमूद केलेला निधी साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांचे सूचनेनुसार गुंतविता येईल.
- ५) कारखान्यास त्यांच्या सभासदांस तो सभासद म्हणून असतांना शासनाचे संपूर्ण भागभांडवल परत केल्याशिवाय सभासदास भागभांडवलाचा भाग परत करता येणार नाही. जर सभासद संस्था अवसायनात निघाली तर साखर आयुक्त यांचेकडून घालण्यात येणा-या अटी व नियमास अधीन राहून सभासदाचे भागभांडवल परत करता येईल.
- ६) संस्थेला कोणत्याही वर्षी एका पेक्षा जास्त हप्ते अदा करण्याची मुभा राहिल किंवा संपूर्ण शासकीय भागभांडवलाची रक्कम विहित कालावधीत अदा करील.
- ७) संस्था शासनाचे पूर्व परवानगीने व शासनाने घालून दिलेल्या पध्दतीने व्यवस्थापकीय संचालकांची नेमणूक करील. व्यवस्थापकीय संचालकांची नेमणूक आणि सेवा या बाबतीतील अटी व नियमात शासनाच्या पूर्व परवानगीशिवाय बदल करता येणार नाही.
- ८) कारखाना शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक बीबीसी १०६४/३-जे, दिनांक ९ एप्रिल, १९६३ नमूद केलेल्या चार घटकांतील मागासवर्गीय उमेदवारासाठी नोकरीत ३४ टक्के जागा राखून ठेविल. शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक एसआरव्ही १०७१/६४५४/डी, दिनांक २९ मार्च, १९७२ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे उपरोक्त ३४ टक्के धरून आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल लोकांचा समावेश धरून एकूण ५० टक्के जागा राखून ठेवल्या जातील. ही टक्केवारी कारखान्यांत मागासलेले उमेदवार व आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल उमेदवार, नवीन नोकर भरती करताना त्यांना योग्य प्रतिनिधीत्व मिळण्याच्या दृष्टीने लागू करण्यात येईल. शासनाच्या प्रचलित आदेशानुसार बढतीचे

- प्रकरणात २४ टक्के रिकाम्या जागा सेवेत असलेल्या अनुसूचित जाती/नवबौध्द अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती आणि भटक्या जमाती व्यक्तीसाठी राखून ठेवल्या जातील.
- ९) आरक्षण पुढे चालू ठेवण्याबाबत जर आरक्षित केलेल्या कोणत्याही जागेकरीता मागासवर्गीय प्रवर्गातील एखादया विशिष्ट प्रवर्गाचा योग्य उमेदवार नियुक्तीसाठी उपलब्ध होत नसेल तर ते आरक्षण पुढीज ५ वर्षे पर्यंत तरतूदीच्या अधीन राहून पुढे चालू ठेवण्यात यावे. तथापि, कोणत्याही भरती प्रसंगी उपलब्ध झालेल्या एकूण जागापैकी आरक्षित पदे मिळून ५० टक्के पेक्षा जास्त पदे एका वेळी उपलब्ध होणार नाही. जर दोन पदे रिक्त असतील तर त्यापैकी एकच पद राहील तर ते पद अनरक्षित समजण्यात येईल. भरतीच्या वेळी ५० टक्के पेक्षा जास्त होणा-या आरक्षित पदांचे आरक्षण त्यानंतरच्या भरती प्रसंगी चालू ठेवण्यात यावे. मात्र हे आरक्षण ५ वर्षापेक्षा जास्त कालावधीसाठी पुढे चालू ठेवता येणार नाही. या अटीच्या अधिन राहील.
- १०) नवीन सहकारी साखर कारखान्यांच्या बाबतीत त्यांनी कारखान्यांचे स्थायी काम करणे, वसाहत, मशिनरीचे फाऊंडेशन काम इ. बाबत साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या पूर्व परवानगीनेच मागणी नोंदवावी.
- ११) कारखाना शासन, भारतीय औद्योगिक वित्त महामंडळ किंवा कारखान्याच्या प्रकल्पास अर्थसहाय्य करणा-या संस्थेची पूर्व संमती घेतल्याशिवाय कोणतेही डिबेंचर्स आणि कॉन्ट्रॅक्ट लोन काढणार नाही किंवा आपल्या कर्ज घेण्याच्या शक्तीचा वापर करणार नाही.
- १२) शासन घालून देईल अशा पध्दतीनुसार “लाभांश समानता निधी” उभारल्याशिवाय आणि शासनाच्या पूर्व परवानगीशिवाय कारखाना द.सा.द.शे. ६ टक्के पेक्षा अधिक लाभांश देऊ शकणार नाही. “भागभांडवल विमोचन निधी” नंतर लाभांश समानता निधीस प्राधान्य राहील.
- १३) शासनाने खरेदी केलेले भाग प्रथमतः “पूर्ण किंमत देय” भाग असतील की, ज्यास संस्था गुंडाळण्यात (अवसायनात) येताना परत मिळण्याचा प्रथम हक्क राहील. परंतु तत्पूर्वी नफ्यातून किंवा उपरोक्त अट क्रमांक (२) आणि (३) मधून विमोचनीय राहील.
- १४) शासकीय भागभांडवल वापरण्यापूर्वी कारखाना वरील अटीच्या संबंधाने त्यांच्या पोट नियमात सुधारणा करील.
- १५) जर महालेखापाल मुंबई/नागपूर यांनी कारखान्यांच्या हिशोबांची तपासणीची आवश्यकता दर्शविली तर कारखान्यांना हिशोबांचे सर्व कागदपत्र महालेखापाल, मुंबई/नागपूर यांचेकडून तपासून घेण्यासाठी सादर करील.
- १६) कारखाना त्याचा संपूर्ण विमा व्यवसाय महाराष्ट्र शासनाचे इन्श्युरन्स फंडाबरोबर करील.
- १७) संस्था तिच्या कार्यक्षेत्रात नोंदणीकृत असलेल्या मध्यवर्ती घाऊक भांडाराशी संलग्न राहील.
- १८) शासकीय भागभांडवल मिळाल्याचे तारखेपासून ६ महिन्यांच्या आत कारखाना भाग दाखला/दाखल देईल, नाहीतर संपूर्ण भागभांडवलाची रक्कम परत करावी लागेल.
- १९) यासाठी घालण्यात आलेल्या अटीचा भंग केल्यास, राज्य शासनास संपूर्ण अगर काही अंशी भागभांडवलाची रक्कम परत घेण्याचा अधिकार राहील.
- २०) कारखाना, आर्किटेक्ट आणि स्थायी कामांसाठी कॉन्ट्रॅक्टर यांची नेमणूक साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे अनुमतीने करेल.
- २१) सेवेत भरतीसाठी शासनाने मान्य केलेला आकृतीबंध साखर कारखान्यांनी मान्य केला पाहिजे व त्या आकृतिबंधाच्या मर्यादेतच नोकर भरती करण्याची दक्षता घ्यावी.
- २२) साखर कारखान्यांच्या महत्त्वाच्या पदावर काम करणा-या व्यक्तींची उदा. मुख्य शेतकी अधिकारी, सचिव, मुख्य लेखापाल, चिफ केमिस्ट, चिफ इंजिनिअर्स व मुख्य उपविकास अधिकारी इ. अधिका-यांची नेमणूक योग्य त्या पात्र असलेल्या व अनुभव असलेल्या व्यक्तीमधूनच

- करण्यात यावी व या नेमणुकींना साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची मान्यता घ्यावी व अशा अधिकारी प्रतिनियुक्तीवर घेणे साखर कारखान्यास बंधनकारक राहिल.
- २३) भागभांडवल परतफेड निधीमध्ये पैसा न गुंतविता तो कारखान्याने स्वतःच्या व्यवहारात वापरला तर त्या रक्कमेवर वित्तिय संस्था, केंद्रिय वित्तिय संस्था त्याच्या कर्जावर ज्या प्रमाणे व्याज आकारणी करतात त्याप्रमाणे व्याज आकारण्यात येईल. सदर निधीची गुंतवणूक महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० च्या तरतुदीनुसार करण्यात यावी.
- २४) प्रथम नामनिर्देशित झालेल्या मंडळाचा कालावधी संपल्यानंतर कारखान्याचे निर्वाचित मंडळ असेल.
- २५) संस्था व्यवसायिक व अर्हता पात्र “मुख्य कार्यकारी” (चीफ एक्झीक्युटिव्ह) ची नियुक्ती करील.
- २६) राष्ट्रीय सहकारी विकास निगमाला, कारखान्याच्या संचालक मंडळावर त्यांचा प्रतिनिधी नाम निर्देशित करण्याचा हक्क राहिल. संचालक मंडळाच्या बैठकीस उपस्थित राहणा-या प्रतिनिधीचा होणारा खर्च कारखान्याकडून केला जाईल.
- २७) प्लॉट आणि मशीनरीच्या ऑर्डर्स राज्यस्तरीय सल्लागार समिती कडून अंतिम केल्या जातील.
- २८) या आदेशात निर्दिष्ट केलेल्या अटीचे उल्लंघन झाल्यास शासकीय भागभांडवलाच्या तसेच कर्जाच्या हिश्याची संपूर्ण अथवा काही रक्कम काढून घेण्याचा अधिकार शासनाला राहिल किंवा शासकीय भागभांडवलाच्या /कर्जाच्या/ हिश्याच्या संदर्भात शासन भविष्यात वेळोवेळी ज्या अटी व शर्ती लागू करील त्या कारखान्यांवर बंधनकारक राहतील.
- २९) अस्तित्वात असलेल्या अटी सुधारणा करण्याचा, किंवा आणखी अटीची भर घालण्याचा अधिकार शासनास राहिल.
-